

[H. C. Hansen.]

ministerens beføjelser. Det forslag, den højtærede handelsminister her har forelagt for rigsdagen, illustrerer jo ganske godt forskellen mellem agitationens tale og de realiteter, man stilles overfor, når man indtager den ansvarstygende stilling som medlem af en regering. Den højtærede handelsminister har i sin korte tilværelse som minister een gang tidligere måttet erkende dette, nemlig da han efter at være gået imod det prislovsforslag og navnlig da det dertil knyttede brev fra prisdirektoratet, som jeg havde forelagt, dog som minister accepterede hvert ord heraf.

Jeg siger, at det havde været klogt, om man ikke havde været så ivrig tidligere med at få begrænset de beføjelser, som en handelsminister i henhold til vareforsyningsloven tidligere havde, og som han oven i købet kun havde, hvis han i rigsdagen gennem vareforsyningsudvalget kunne skaffe sig politisk rygdækning for sine dispositioner. For det er jo allerede nogen tid siden, man fra den økonomiske samarbejdsorganisation henstillede, at fornødne forholdsregler blev truffet med henblik på en regulering af råstofferne anvendelse, og jeg tror derfor, det havde været rigtigt, om man allerede på et tidligere tidspunkt var skredet til handling.

Umiddelbart mener mit parti, at den tidligere affattelse med dens enkle formulering af bemyndigelsen til at fremme og regulere vareproduktionen er at foretrække fremfor den mere indviklede formulering, det her forelagte lovforslag indeholder. I de foregående love hedder det jo blot, at „ministeren bemyndiges til at træffe midlertidige foranstaltninger med henblik på landets forsyninger med nødvendige varer, forbrugsbegrænsning, hensigtsmæssig fordeling af landets beholdninger samt fremme og regulering af vareproduktionen“.

Hvad der egentlig ligger i den højtærede handelsministers nye, mere indviklede formulering er lidt svært at overskue. Hvis den internationale vareknaphed medfører så høje priser på en eller anden vare, at vi af hensyn til vor anspændte valutasituation er nødt til at nedskære importen af denne vare stærkt, er der så efter den højtærede handelsministers formulering af § 5 bemyndigelse til at gennemføre en produktionsregulering for denne vare? Spørgsmålet kan også stilles endnu skarpere op: Hvis international knaphed medfører en sådan fordyrelse af vor import, at vi i almindelighed må skære importen ned, kan man så efter ministerens forslag for de varer, hvor

det skønnes hensigtsmæssigt, gennemføre produktionsregulering?

Jeg tror, der er rigtigt, at vi i det udvalg, som jeg forudsætter vil blive nedsat, lidt nærmere drøfter denne side af sagen. Men det er jo muligt, at den højtærede minister vil være i stand til allerede her i salen at fremsætte nogle bemærkninger herom.

Løvrigt tror jeg, det vil være rigtigt, om det udvalg, der bliver nedsat, også beskæftiger sig med spørgsmålet om administrationen af importreguleringen og eventuelt produktionsreguleringen. Hidtil har man som bekendt i det store og hele fulgt det princip, at man ikke måtte gribe ind overfor de såkaldte „velerhvervede rettigheder“ overfor varer skaffet ad de gamle kanaler, d. v. s. forholdene som de lå, før det offentlige greb ind. Dette har i mange tilfælde bevirket — hvad den højtærede minister bl. a. på det felt, hvor han er en særlig sagkyndig, er førstehandsvidende om —, at man har importgrundlag, som går helt tilbage til begyndelsen af 30erne. Nu har den højtærede handelsminister klart og tydeligt tilkendegivet, at han var højest utilfreds med de gamle grundlag indenfor tekstilområdet. Det er måske derfor muligt, at man kan se lidt mere optimistisk end før på mulighederne for på andre felter at nå et positivt resultat, selvom man tidligere har drøftet disse problemer uden større held.

Jeg ved meget vel, at det er uhyre svært at indfoje nye synspunkter i et reguleringssystem, som har kørt i adskillige år, men jeg anser det alligevel for vigtigt, at det fra rigsdagens side bliver tilkendegivet, at lovgivningsmagten ikke ser med velvilje på de faste importtal eller produktionsreguleringer, der alene tager sigte på at beskytte de såkaldte „velerhvervede rettigheder“. Jeg tror, det har meget stor betydning, om det klart bliver tilkendegivet, at reguleringsordninger af den ene eller den anden art må tilrettelægges med henblik på at fremme en effektivisering af produktionen.

Om de enkelte punkter i den højtærede handelsministers fremsættelsestale skal jeg gøre nogle få bemærkninger.

Det fremgår af talen, at man betragter huder som en international mangelvare. Alene denne kendsgerning gør det rigtigt, at vi hurtigst muligt afklarer situationen omkring hudeordningen. Spørgsmålet er rejst, ved jeg udmærket, i vareforsyningsudvalget, hvor jeg selv har rejst det, og jeg ved også, at den højtærede handelsminister beskæftiger sig med det. Alligevel vil jeg gerne have lov til også ved denne lejlighed at sætte en streg under dette problem.